Dosarul: nr.2r-2824/24(2-24004362-02-2r-30102024)
Instanța de fond: Judecătoria Chișinău (sediul Centru), judecător - V. Gîrleanu

**D E C I Z I E**

30 ianuarie 2025 municipiul Chişinău

**Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru**

Avînd în componenţă:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Marina Anton
Judecătorii: Constantin Roșca și Dorin Dulghieru

examinând în ordine de recurs, fără participarea părţilor, recursul declarat de avocatul Sorin Corceac în interesele lui ***** împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 03 octombrie 2024, emisă în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către avocatul Sorin Corceac în interesele lui ***** împotriva ***** cu privire la exprimarea scuzelor, dezmințirea informației defăimătoare, compensarea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată,-

**C O N S T A T Ă:**

**Poziția instanței de fond:**

1. La data de 29.12.2023, avocatul Sorin Corceac în interesele lui ***** s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui ***** privind exprimarea scuzelor, dezmințirea informației defăimătoare, compensarea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată.
2. În ședința de judecată din 18.09.2024, avocatul Crasnostan Andrei în interesele pârâtului ***** a înaintat o cerere prin care a solicitat scoaterea de pe rol a cererii de chemare în judecată, motivând că, încă la data de 31.10.2023, pe aceiași rețea de socializare „facebook”, există o postare făcută pe pagina unui partid politic, în care reclamantul *****, apare împreună cu alte persoane, care critică declarațiile lui *****, conectează direct de pe telefonul mobil video-ul cu declarațiile acesteia (min.03.04-03.45) după care *****, le comentează menționând că, nu este de acord cu acestea (min.03.48-04.48)
3. Indică că, *****, încă la data de 31.10.2023, cu siguranță cunoștea despre declarațiile făcute de *****, în adresa sa și pe care acesta în prezenta cauză le califică ca fiind false, care îi lezează indubitabil onoarea, demnitatea și reputata profesională.
4. Notează că, din materialele anexate la cererea de chemare în judecată se observă că *****, s-a adresat cu cerere prealabilă față de *****, la data de 24.11.2023, prin care solicită exprimarea publică a scuzelor, dezmințirea declarațiilor și achitarea unei

sume de 100 000 lei, cu titlu de prejudiciu moral, care a fost recepționată potrivit avizului de recepție la 27.11.2023. Iar la data de 29.12.2023, ***** a depus în instanță prezenta cerere de chemare în judecată.

5. Astfel, susține că, reclamantul nu a respectat calea prealabilă în termenul de 20 zile, deși cunoștea despre faptul răspândirii acestor informații încă la 31.10.2023, drept urmare urmează să suporte consecințele procesuale impuse de cadrul legal, de scoaterea cererii de pe rol.

6. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 03 octombrie 2024, s-a admis cererea avocatului Crasnostan Andrei în interesele pârâtwi ***** privind scoaterea de pe rol a cererii de chemare în judecată.

7. S-a scos de pe rol cererea de chemare în judecată înaintată de avocatul Corceac Sorin, reprezentantul reclamantului ***** către ***** privind exprimarea scuzelor, dezmințirea informației defăimătoare, compensarea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată, în temeiul art.267 lit.a) CPC.

8. La data de 23.10.2024, avocatul Sorin Corceac în interesele lui ***** a contestat cu recurs încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 03 octombrie 2024, solicitând admiterea recursului, cu casarea încheierii recurate și restituirea cauzei, în aceeași instanță, la rejudecare în fond.

**Argumentele părților:**

9. În motivarea cererii de recurs, recurentul a invocat că, nu este de acord cu încheierea recurată, pe care o consideră neîntemeiată și pasibilă casării.

10. Indică că, în conformitate cu art.15 alin.(2) din Legea cu privire la liberarea de exprimare, cererea prealabilă se depune în termen de 20 de zile de la data la care persoana a aflat sau trebuia să afle despre informaţia defăimătoare. Acesta este un termen de prescripţie. La împlinirea unui an din ziua defăimării persoana nu poate solicita repunerea sa în termenul de depunere a cererii prealabile.

11. Totodată, potrivit dispoziţiilor art.16 alin.(1) al aceleiaşi Legi, cererea prealabilă se examinează în termen de 5 zile de către autorul informaţiei şi, după caz, de către persoana juridică ce a răspândit această informaţie. Alin.(6) statuează că, în cazul refuzului de satisfacere a cererii prealabile pe motivul omiterii termenului de prescripţie, persoana lezată poate solicita, concomitent cu depunerea cererii de chemare în judecată, repunerea în termenul de depunere a cererii prealabile.

12. Din cumulul normelor citate reiese că prescripţia pentru depunerea cererii prealabile poate fi invocată de persoana căreia aceasta îi este adresată în termen de 5 zile de la recepţionare, prin remiterea acestui refuz în adresa persoanei care a formulat cererea prealabilă, ce ar fi bazat pe omiterea termenului.

13. În acest mod, legiuitorul a stabilit că prescripţia pentru etapa prealabilă de soluţionare a litigiului urmează a fi invocată în refuzul acordat la cererea prealabilă, pentru etapele ulterioare fiind instituită prescripţia deja prin art.17 al Legii cu privire la libertatea de exprimare.

14. În speţă, însă, intimata ***** nu a satisfăcut cererea prealabilă, nu a oferit recurentului un răspuns la cererea prealabilă şi nu a refuzat în termenul acordat de legiuitor (de până la 04 decembrie 2023) satisfacerea cererii prealabile pe motivul omiterii termenului de prescripţie pentru înaintarea cererii prealabile, motiv pentru care se constată că prescripţia instituită de art.15 alin.(2) al Legii cu privire la libertatea de exprimare nu poate fi aplicată în speţă din considerentul omiterii de către pârâtă a etapei la care aceasta urma a fi invocată.
15. Prima instanţă nu s-a expus asupra argumentelor indicate, invocând doar că ar fi contradictorie poziţia referitoare la faptul că nu s-a recunoscut omiterea termenului, dar concomitent s-a solicitat şi repunerea în termen, deşi din obiecţiile prezentate reieşea cert că repunerea în termen s-a solicitat reieşind din considerentul că nu a fost posibilă identificarea înregistrării video vizate şi solicitarea de repunere în termen s-a specificat doar pentru cazul în care s-ar constatat omitere termenului, fără a renunţa la argumentele invocate supra.
16. Respectiv, conchide că prima instanţă eronat a constatat omiterea termenului de prescripţie la depunerea cererii prealabile în cadrul examinării cererii de scoatere a acţiunii de pe rol, fără ca intimata să fi invocat omiterea acestui termen în termenul stabilit de normele citate mai sus în refuzul adresat recurentului, motiv pentru care aceasta este decăzută din dreptul de a invoca omiterea termenului ca urmare a depăşirii termenului de invocare a acestuia.
17. Totodată, prima instanţă specifică eronat că nu s-a invocat în solicitarea de repunere în termen motivele acestei repuneri, deoarece s-a specificat expres că, această solicitare se datorează faptului că intimata nu a invocat omiterea termenului în refuzul său în modul şi termenul stabilit de art.16 alin.(1) şi (6) al Legii cu privire la libertatea de exprimare, iar prima instanţă nu s-a expus în încheiere asupra acestei solicitări.

**Verificarea termenului de declarare a recursului:**

18. În conformitate cu prevederile art.425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.
19. La caz, potrivit materialelor cauzei, copia încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 03 octombrie 2024, a fost comunicată recurentului la data de 08.10.2024, potrivit scrisorii de expediere prin email /f.d.65/, contestată cu recurs la data de 23 octombrie 2024, prin intermediul poștei electronice, iar astfel, Colegiul civil constată că recursul este depus în interiorul termenului legal.

**Aprecierea instanței de recurs:**

20. Analizând argumentele invocate în cererile de recurs în raport cu materialele cauzei, Colegiul civil al Curţii de Apel Centru consideră recursul pasibil admiterii cu casarea integrală a încheierii contestate, cu restituirea cauzei la rejudecare în fond, reieșind din următoarele considerente.
21. În acord cu prevederile art.424 alin.(1) Cod de procedură civilă, curțile de apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de judecătorii.

22. În conformitate cu prevederile art.426 alin.(3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității şi fără participarea părților.
23. Potrivit art.427 lit.b) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul şi să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.
24. Potrivit dispozițiilor art.432 alin.(1) și (2) CPC, părțile şi alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.
25. Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanţa judecătorească: a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată; c) a interpretat în mod eronat legea; d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.
26. Potrivit prevederilor art.267 lit.a) CPC, instanţa judecătorească scoate cerere de pe rol în cazul în care reclamantul nu a respectat procedura, prevăzută prin lege sau prin contractul părţilor, de soluţionare prealabilă a cauzei pe cale extrajudiciară, inclusiv prin mediere.
27. Din materialele cauzei se constată că, la data de 29.12.2023, avocatul Sorin Corceac în interesele lui ***** s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui ***** privind exprimarea scuzelor, dezmințirea informației defăimătoare, compensarea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată.
28. În ședința de judecată din 18.09.2024, avocatul Crasnostan Andrei în interesele pârâtului ***** a înaintat o cerere prin care a solicitat scoaterea de pe rol a cererii de chemare în judecată, motivând că încă la data de 31.10.2023, pe aceiași rețea de socializare „facebook”, există o postare făcută pe pagina unui partid politic, în care reclamantul *****, apare împreună cu alte persoane, care critică declarațiile lui *****, conectează direct de pe telefonul mobil video-ul cu declarațiile acesteia (min.03.04-03.45) după care *****,le comentează menționând că nu este de acord cu acestea (min.03.48-04.48)
29. Indică că, *****, încă la data de 31.10.2023, cu siguranță cunoștea despre declarațiile făcute de *****, în adresa sa și pe care acesta în prezenta cauză le califică ca fiind false, care îi lezează indubitabil onoarea, demnitatea și reputata profesională.
30. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 03 octombrie 2024, s-a admis cererea avocatului Crasnostan Andrei în interesele pârâtului ***** privind scoaterea de pe rol a cererii de chemare în judecată. S-a scos de pe rol cererea de chemare în judecată înaintată de avocatul Corceac Sorin, reprezentantul reclamantului ***** către ***** privind exprimarea scuzelor, dezmințirea informației defăimătoare, compensarea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată, în temeiul art.267 lit.a) CPC.

31. La data de 23.10.2024, avocatul Sorin Corceac în interesele lui ***** a contestat cu recurs încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 03 octombrie 2024, solicitând admiterea recursului, cu casarea încheierii recurate și restituirea cauzei, în aceeași instanță, la rejudecare în fond.
32. Colegiul civil relevă că, instanța de fond a reținut drept temei pentru a scoate acțiunea reclamantului de pe rol faptul că, reclamantul *****, nu a respectat procedura de soluţionare prealabilă a cauzei pe cale extrajudiciară. Or, deși reclamantul ***** cunoștea din data de 31.10.2023 despre declarațiile pârâtei făcute publice pe ”Facebook”, nu a respectat prevederile art.15 alin.(1), (2) al Legii nr.64 din 23.04.2010 cu privire la libertatea de exprimare, neînaintând o cerere prealabilă în termenul de 20 zile stipulat în lege.
33. Instanţa de recurs consideră criticile invocate în cererea de recurs ca fiind întemeiate, iar încheierea primei instanţe o consideră neîntemeiată și emisă cu aplicarea eronată a normelor de drept material și procedural, reieşind din următoarele motive.
34. Colegiul civil notrează că, potrivit art.15 alin.(1), (2) din Legea nr.64 din 23.04.2010 cu privire la libertatea de exprimare, (1) persoana care se consideră defăimată poate solicita, prin cerere prealabilă, autorului informaţiei şi/sau persoanei juridice care a răspîndit-o rectificarea sau dezminţirea informaţiei defăimătoare, acordarea dreptului la replică sau exprimarea scuzelor şi compensarea prejudiciului cauzat. În caz de deces al persoanei defăimate, cererea prealabilă se depune de către persoana interesată. (2) Cererea prealabilă se depune în termen de 20 de zile de la data la care persoana a aflat sau trebuia să afle despre informaţia defăimătoare. Acesta este un termen de prescripţie. La împlinirea unui an din ziua defăimării, persoana nu poate solicita repunerea sa în termenul de depunere a cererii prealabile.
35. În speță, reclamantul a indicat că, la data de 08.11.2023, a aflat că pârâta a făcut publice pe ”Facebook” un șir de declarații în privința reclamantului.
36. Din materialele cauzei, se atestă că, la data de 24.11.2023, reclamantul a înaintat cerere prealabilă pârâtei /f.d.22-24/, care a fost recepționată de către pârâta Angela Zaporojan la data de 27.11.2023 /f.d.25/.
37. Raportând exigenţele legii la circumstanţele de fapt, Colegiul relevă că, art.267 lit.a) CPC, defineşte sancţiunile procedurale aplicabile reclamantului care nu a respectat procedura prevăzută prin lege sau prin contractul părţilor, de soluționare prealabilă a pricinii pe cale extrajudiciară, inclusiv prin mediere, situație similară cazului din speță.
38. În această ordine de idei, instanța de recurs reține că, instanța de fond neîntemeiat a dispus scoaterea cererii de pe rol în temeiul art.267 lit.a) CPC, or, la caz, reclamantul a înaintat cererea prealabilă pârâtului în termen de 20 zile de la data cât a aflat despre informaţia defăimătoare.
39. În această ordine de idei, în speță Colegiul civil constată că, reclamantul a acționat în conformitate cu prevederile de rigoare ale Codului de procedură civilă, iar

în astfel de circumstanțe, conchide că instanța de fond eronat a dispus scoatere de pe rol a cererii de chemare în judecată din speță pe motivul nerespectării căii prealabile de soluționare a litigiului, procedeu care în final duce la lezarea dreptului de acces liber la justiție şi a dreptului la un proces echitabil, garantat prin art.20 din Constituția Republicii Moldova, cît şi prin art.6 CEDO.

40. Reţinând obligația instanţei de a asigura preeminența dreptului în sensul definit de Constituție şi practica internațională, Colegiul constată că legislația națională instituie posibilitatea scoaterii de pe rol a cererii de chemare în judecată doar în cazul expres prevăzut în textul normei citate şi, respectiv, nu este în drept de a aplica această sancțiune procedurală în cazul neîntrunirii cumulative a tuturor temeiurilor stabilite de Legea procedurală.

41. Colegiul reiterează că potrivit principiului preeminenței dreptului, condiție *sine qua non* a unui proces echitabil în sensul art.6 al Convenție, pricinile civile se soluționează în temeiul Legii, potrivit regulilor stabilite la art.12 CPC. Or, admiterea de către instanță a altor principii de soluționare a pricinilor civile decît cele stabilite de Lege este contrară exigențelor de echitate a procesului, având drept consecință încălcarea drepturilor participanților la proces, art.art.9, 20, 22, 26 CPC.

42. Prin prisma acestor raționamente, ținând cont de faptul că, cererea de recurs este întemeiată, iar erorile comise de către instanța de fond nu pot fi corectate de către instanța de recurs, Colegiul ajunge la concluzia de a admite recursul declarat în speță, de a casa încheierea recurată, cu restituirea cauzei spre rejudecare în fond, în aceiași instanță și în același complet de judecată.

43. În conformitate cu prevederile art.427 lit.b), art.428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curții de Apel Centru, -

**D E C I D E:**

Se admite recursul declarat de avocatul Sorin Corceac în interesele lui *****.

Se casează încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 03 octombrie 2024, emisă în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către avocatul Sorin Corceac în interesele lui ***** împotriva ***** cu privire la exprimarea scuzelor, dezmințirea informației defăimătoare, compensarea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată, cu restituirea cauzei spre rejudecare în fond, în aceiași instanță și în același complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Preşedintele şedinţei,
Judecătorul Marina Anton

Judecătorii: Constantin Roșca

Dorin Dulghieru